

Økonomisk Revue.

Kongresser: Nationaløkonomisk Kongres i Krefeld. — Kathedersocialistisk Kongres i Eisenach. — Postkongres i Bern.

Kjøbenhavn d. 31te Oktober 1874.

Man hører ofte den Formening udtale, at der ved de »Kongresser«, der periodisk afholdes af de forskjellige Videnskabers Dyrkere, ikke udrettes Stort. Det paastaas, at det væsentligste Udbytte af disse Sammenkomster bestaar deri, at Deltagerne ved dem faa Lejlighed til at gjøre hverandres personlige Bekjendtskab, hvorimod det siges, at Forhandlingerne og særlig Resolutionerne ere at betragte som et mere eller mindre ørkesløst Arbejde. Hvis denne Paastand er rigtig, er der i de sidste Maaneder i et stort Omfang blevet arbejdet forgæves; thi de forløbne Sommermaaneder have været særdeles rige paa Kongresser. Foruden en hel Række af folkeretlige Kongresser (én i Bruxelles, tre i Genève) kan der paa det sociale Omraade i alt Fald nævnes følgende: forskjellige internationale Arbejderkongresser i Genève og Bruxelles, en ganske særlig mod Internationale rettet Kongres i Lyon, en socialdemokratisk Kongres i Koburg, en nationaløkonomisk Kongres i Krefeld, en kathedersocialistisk Kongres i Eisenach, en statistisk Kongres eller rettere den permanente statistiske Komité's forberedende Møder i Stockholm, en socialvidenskabelig Kongres i Glasgow, en nationaløkonomisk Kongres i Lille, en Kvindeemancipationskongres i Chicago, samt endelig den vigtigste af dem alle: den officielle Postkongres i Bern.

Økonomisk Revue.

Kongresser: Nationaløkonomisk Kongres i Krefeld. — Kathedersocialistisk Kongres i Eisenach. — Postkongres i Bern.

Kjøbenhavn d. 31te Oktober 1874.

Man hører ofte den Formening udtale, at der ved de »Kongresser«, der periodisk afholdes af de forskjellige Videnskabers Dyrkere, ikke udrettes Stort. Det paastaas, at det væsentligste Udbytte af disse Sammenkomster bestaar deri, at Deltagerne ved dem faa Lejlighed til at gjøre hverandres personlige Bekjendtskab, hvorimod det siges, at Forhandlingerne og særlig Resolutionerne ere at betragte som et mere eller mindre ørkesløst Arbejde. Hvis denne Paastand er rigtig, er der i de sidste Maaneder i et stort Omfang blevet arbejdet forgæves; thi de forløbne Sommermaaneder have været særdeles rige paa Kongresser. Foruden en hel Række af folkeretlige Kongresser (én i Bruxelles, tre i Genève) kan der paa det sociale Omraade i alt Fald nævnes følgende: forskjellige internationale Arbejderkongresser i Genève og Bruxelles, en ganske særlig mod Internationale rettet Kongres i Lyon, en socialdemokratisk Kongres i Koburg, en nationaløkonomisk Kongres i Krefeld, en kathedersocialistisk Kongres i Eisenach, en statistisk Kongres eller rettere den permanente statistiske Komité's forberedende Møder i Stockholm, en socialvidenskabelig Kongres i Glasgow, en nationaløkonomisk Kongres i Lille, en Kvindeemancipationskongres i Chicago, samt endelig den vigtigste af dem alle: den officielle Postkongres i Bern.

Men den nævnte Paastand er uberettiget, og den er det i en ganske særlig Grad, naar den rettes mod Nationaløkonomernes periodiske Sammenkomster. Ligesom de nordiske nationaløkonomiske Kongresser ingenlunde have arbejdet forgæves, saaledes tør man heller ikke anklage de tyske for Ufrugtbarhed. Det er tvært imod utvivlsomt, at disse have øvet en betydelig Indflydelse paa den tyske Lovgivning, og at der ved dem er blevet fremmet økonomiske Reforme, der uden de tyske Økonomers aarlige Møder vilde være langt fjærnere fra deres Virkeliggjørelse end nu er Tilfældet. Der skal i saa Henseende mindes om, at Tyskland navnlig har den nationaløkonomiske Kongres at takke for Næringsfrihedens Indførelse, for en fornuftigere Handelspolitik, særlig for forskellige Reforme i Toldvæsenet, for Afskaffelsen af Aagerlovgivningen, for Møntreformen, for en Udvikling af Kommunikationsvæsenet, for Oprettelsen af den øverste Handelsret for hele Tyskland og mange flere Reforme, som det her vilde være for vidtløftigt at nævne.

Den femtende « Kongress deutscher Volkswirthe » var i Dagene 17—20 August samlet i Krefeld. Forhandlingerne aabnedes af Præsidenten Dr. Braun med den Udtalelse, at Kongressen ikke repræsenterede udelukkende en bestemt økonomisk Skole, men at dens Døre tvært imod stode aabne for Alle og Enhver, der vilde komme: for Beskyttelsesmænd, for Tilhængere af Lavsvæsenet, ja selv for Socialister. Adgang til Deltagelse i dens Forhandlinger var aldeles ikke knyttet til nogen Betingelse. Imidlertid synes det ikke, at de socialistiske og kathedersocialistiske Partier i noget stort Omfang have benyttet sig af denne Frihed.

Til Forhandling kom Spørgsmaalet om Alderdomsunderstøttelsesforeninger for Arbejdere, Jærnbanespørgsmaalet og Bankspørgsmaalet. Derimod tillod Tiden ikke at behandle de andre Sager, der vare opførte paa Dagsordenen.

Under Forhandlingerne om det paa Dagsordenen først opførte Punkt, Arbejder-Pensionskasser, gav det i den senere Tid ogsaa hos os saa stærkt omdebatterede Spørgsmaal, Tvang eller Frihed?, Anledning til en meget livlig Menings-

udvexling. Rickert fra Danzig fremhævede, at Bevægelsen til Gunst for en Tvangsforsikring daglig vandt Terræn, og han henviste i saa Henseende til det i Anledning af Eisenacher Kongressen af Kalle forfattede Skrift. Man vilde, paastod han, saa omtrent etablere en Tvangsforsikring for Statens samlede Befolkning. Bidragspligtige skulde Alle være med Undtagelse af dem, der vare i Besiddelse af en Formue, der svarede til en Arbejderspensions kapitaliserede Beløb, samt dem, der havde akademisk Dannelse, «som om Dannelse var et Præservativ mod Sult». Efter de Forslag til Tvangsforsikring, der vare fremkomne, skulde i Preussen 8 Millioner Mennesker aarlig bidrage hertil med mindst 10 Th. pr. Hoved. Dette maatte Taleren betegne som «Lønningsspørgsmaalets Regulering ved Staten». Flere Industrigrene vilde aldeles ikke kunne bære et saadant Tvangstillæg til Lønningsfondet. Taleren kom til det Resultat, at om end en vis Regulering af Forsikringsvæsenet ved Lovgivningsmagten kunde være ønskelig, maatte en egenlig Tvangsforsikring dog under alle Omstændigheder forkastes. Arbejdernes frivillige Selvpensionering var ubetinget at foretrække, og Arbejdernes Kaar skulde navnlig søges forbedrede ved en Udvikling af Sparekasserne; thi ved dem befordredes Lysten til at spare paa en rationel Maade, og Arbejderne beholdt ved dem Friheden til at disponere over deres indskudte Kapitaler. — Ganske andre Anskuelse forfægtedes af den følgende Taler Dr. Schulz fra Mainz. Om han end ikke holdt saa ubetinget paa en Tvangsforsikring som visse Partier, kunde han dog aldeles ikke give Rickert Ret i, at den lovgivende Magt ikke skulde blande sig i Spørgsmaalet om Arbejdernes Alderdomsforsørgelse. Denne Sag skulde gribes an «med et varmt Hjerte». Vel vilde han undgaa Ordet «sittliche Pathos»; men han vilde slaa fast, at det sociale Spørgsmaal maatte løses «med en hævet Almeneand og en skærpet Pligtbevidsthed», og at det maatte omfattes i sin Helhed, naar man vilde forebygge ydre materiel Elendighed og indre moralske Farer. En Hovedaarsag hertil laa i Familiefaderens Arbejdsudygtighed, der som oftest indtraadte uforskyldt. Mangelen paa et ordnet Understøttelsesvæsen havde en stor Indflydelse paa Nutidens

socialle Farer. Her burde Staten først og fremmest gribe ind. Rigtignok gjorde man den Indvending, at ved en Tvangsforsikring vilde man tilintetgjøre den Spore, der ligger i Nøden, ved hvilken den økonomiske Udvikling drives fremad. Denne Anskuelse kunde Taleren imidlertid paa ingen Maade tiltræde. Han fremhævede, at man lige over for Arbejderne ikke maatte indtage et for idealt Standpunkt, at en vis Tvingen til at spare svarede til Gjennemsnitsstandpunktet, og at den Tvang, der følger med en Tvangsforsikring var berettiget, han mente fremdeles, at man ved en hensigtsmæssig Ordning af Tvangsforsikringen kunde bringe Arbejderen i Berøring med og vække hans Forstand for offentlige Sager: vort politiske Liv hviler paa den Fiktion, at Alle tage Del i de offentlige Anliggender; ved Forvaltningen af Arbejdernes Pensionskasser skulde Arbejderne være repræsenterede; saaledes vilde ogsaa Arbejdsgiveren faa bedre Kjendskab til Arbejderens Stilling, og der havdes her en Spire til Statens korporative Udvikling, der burde plejes. — Ogsaa af Dr. Wolff fra Stettin blev der anslaaet kathedersocialistiske Streng. Han udtalte bl. A., at Troen paa den absolute Frivilligheds Lægekraft ikke længere var holdbar, i hvor vel Frihandelsmændenes Begejstring for denne Frihedside i sin Tid havde gjort fortræffelig Tjeneste; men Arbejderbefolkningen var efter at Lidenskaberne nu havde grebet den store Masse af den, ude af Stand til at fælde nogen rolig Dom over eget Ve og Vel. Arbejdsgiverne have i mange Henseender gjort en saadan Brug af Sætningen *laissez faire laissez aller*, at den maatte kaldes Misbrug. Man havde gjort sig skyldig i det Misgreb at emancipere Mennesker, der i økonomisk Henseende kun vare Børn, og saa strax behandle dem som Voxne og Uddannede; men der maatte tages Hensyn til Overgangstilstanden mellem Feudal- og Politistatens Formyndersystem og den fri Stats Myndighed. Trods al Tro paa Frihedens universelle Kraft maatte man hist og her statuere Tvang; man maatte undersøge om de konkrete Forhold anbefalede Frihed eller Tvang. Taleren hævdede, at en Tvangsforsikring var nødvendig; men det var ikke Arbejderen, hvem det skulde gøres til Pligt at indtræde i Foreningerne; Arbejderen skulde tvært imod her

bevare sin Frihed; nej, det var Arbejdsgiverne, hvem det skulde gjøres til Pligt at støtte Hjelpekasserne. — Selv Oppenheim — Kathederssocialisternes arge Fjende, Faderen til Øgenavnet «Kathedersocialist» — syntes ikke længere at staa fuldt saa fast paa det ubetingede *laissez-aller*-Princip. Dog sluttede han sig i det Væsenlige til Rickert, og han endte under Forsamlingens Bifald sit Foredrag med at udtale, at Frihed og Tvang overalt findes blandede sammen, men at man i Tvivlstilfælde først bør prøve Friheden. — Tvangsforsikringen fandt sin hæftigste Modstander og Selvhjælpen sin varmeste Forsvarer i Prof. Böhmert fra Zürich, der fremhævede, at til Løsningen af det sociale Spørgsmaal kunde ikke Lovgiveren uden for os, men alene Lovgiveren inde i os bidrage. Han bebrejdede de Mænd, der kom med Frasen om «den etiske Pathos», stedse at anraabe Statsmagten; dette var en Modsigelse hos «Socialpolitikkerne». Det var en moralsk Pligt for Arbejdsgiverne i de gode Aar at afgive noget af deres Gevinst til et Assurancefond for Arbejderne; men herved fritoges disse ikke for selv at forsikre sig. Dette kunde imidlertid ske paa de forskjelligste Maader, og lod sig ikke ordne af Lovgivningsmagten: enhver legal Tvang vilde gjøre et Skaar i Selvhjælpen. At indføre en Tvangslov for Arbejderne vilde være urigtigt: den sociale Elendighed havde ingenlunde kun sit Sæde blandt Fabrikarbejderne; dygtige Arbejdere staa sig ofte langt bedre end de lavt lønnede Embeds- og Bestillingsmænd, Handelsbetjente osv. Det vilde altsaa være urigtigt, at anvende en saadan Tvangslov paa en enkelt Klasse Borgere. Dernæst maatte det ikke overses, at man ofte bedre sørgede for sin Fremtid ved at give Penge ud end ved at opspare dem. Hvorfor skulde man da paalægge en Forsikrings- tvang, naar det vilde være mere økonomisk rigtigt at anvende de opsparede Midler i andre Øjemed, f. Ex. til Kjøb af et Hus, eller til Børnenes Opdragelse. Man skulde ikke kvæle Livets Forskjelligartethed ved en skablonmæssig Tvang. — Imod Böhmerts almindelige Betragtninger polemiserede Dr. Meyer fra Berlin. Selv om man ikke ved at statuere en Tvangsforsikring vilde løse det sociale Spørgsmaal, saa vilde man dog, mente han, derved begrænse et mindre Onde, og dermed vilde man kunne

trøste sig, selv om det skulde blive sagt: «naa, heller ikke de har da løst det sociale Spørgsmaal!»

Paa Dr. Eras's Forslag vedtog Kongressen derpaa følgende Resolution:

«Det er ønskeligt, at der ved Rigslovgivningen træffes særlige Forskrifter om Oprettelsen af Arbejder-Pensions- (Aldersforsørgelses-) og Understøttelses-Kasser, og at Opnaaelsen af Korporationsrettigheder knyttes til Normativbetingelser, der ordner Formerne for Forretningsførelsen og fastsætter en tilsvarende Bogføring, en regelmæssig Regnskabsaflæggelse og en Revision af Grundlaget for Beregningen af Bidragene. — Oprettelsen af Arbejder-Pensions-Kasser ved kommunale Foreninger efter Selvforvaltningens Grundsætninger bør tillades og befordres, hvorimod det bør forbydes at udelukke noget Medlem af anden Grund end den, at han ikke har opfyldt sin Bidragspligt. — Pligt til at træde ind i disse Foreninger bør ikke slaas fast. — Det er ønskeligt, at Regeringen ved Sagkyndige lader bearbejde og offentliggjøre det Materiale, der benyttes ved Beregningen af Præmierne.»

Da Forhandlingen af denne Sag var til Ende indledede Baron v. Kübeck fra Wien, en af Kongressens Vicepræsidenter, en Diskussion om Omkostningerne ved Bygningen og Driften af Jærnbannerne og det indbyrdes Forhold her imellem. Der førtes herom en ganske interessant Forhandling, men Resolutioner vedtoges ikke.

Derimod vedtoges der i Tarifspørgsmaalet følgende Resolutioner:

«1. Jærnbannerne kunne ved Fastsættelsen af deres Fragtsatser ikke undrage sig Udbuds- og Efterspørgselslovens Virkninger, fordi deres Befordringspriser ere lige saa afhængige af de ved de øjeblikkelige Varepriser i det fri økonomiske Samkvem betingede Forretningsforhold, som de virke tilbage derpaa. Alle Forholdsregler fra Statens Side, der desuagtet ville regulere Tarifen efter Transportens Bekostelighed, bevirke at særlige Fordele tilfalde enkelte Produktions- eller Handelsgrene. En rigtig Prisfastsættelse kan kun opnaas, naar der gives Transportentreprenørerne, der saa vidt muligt ikke bør være iden-

tiske med Jærnbaneejerne, den størst mulige Frihed til at bestemme Tarifen. — 2. De Indskrænkninger i Retten til at fastsætte Tarifen, der af Lovgivningsmagten eller Administrationen paalægges Jærnbauerne, og som begrundes ved de særlige Rettigheder, der indrømmes Jærnbauerne, maa kun indeholde Bestemmelser, der tjene de almindelige Samfærdselsinteresser. Som saadanne Indskrænkninger kunne kun anses: a) Offenliggjørelsen af alle Tarifer en vis Tid, før de bringes i Anvendelse. b) Lige Anvendelse af den offenliggjorte Tarif paa alle Forsendere, hvorved dog ikke udelukkes, at der kan gives meget store Forsendelser eller regelmæssige Forsendelser en Prisnedsættelse, saafremt denne offenliggjøres i Tide og ligeledes anvendes ens paa alle Forsendere. c) Fastsættelsen af Maximaltarifer, hvis Satser ikke uden Tilsynsautoriteternes Samtykke tør overskrides af Baneadministrationen, og som periodisk skulle revideres. — 3. Lovgivningsmagten skal fastsætte de Grundsætninger, efter hvilke det staar en anden Entreprenør frit at benytte en Jærnbane og dens Driftsindretninger, og efter hvilke den Godtgjørelse, han skal betale, bestemmes.»

Den sidste og maaske vigtigste Sag paa Dagsordenen, Spørgsmaalet om hvilke Forskrifter Loven bør give for Dækning af Banksedler gav Anledning til en meget vidtløftig Diskussion, der indledes af Ghmrd. Dr. Soetbeer. De af ham foreslaaede Resolutioner blev imidlertid ikke antagne, da Forsamlingen fandt, at det dog ikke var rigtigt saa ubetinget at udtale Tilslutning til det nys fremkomne Udkast til en ny Banklov. Derimod gik de af Dr. Alex. Meyer foreslaaede Resolutioner af med Sejren. Disse Resolutioner lyde saaledes:

«1) Banksedlen har i det moderne økonomiske Samfund den Opgave: a) at lette Betalinger af større Beløb og i længere Afstand, idet den gjør det overflødigt at udbetale og forsende større Metalbeløb; b) paa en hurtigere og billigere Maade at udjævne de Svingninger i Trangen til Cirkulationsmidler, der indtræde fra Dag til Dag, end dette vilde være muligt ved Udvildelse og Indskrænkning af Metalforraadet. — 2) Efter vort Samkvemsvæsens historiske Udvikling er hverken en pludselig Afskaffelse af vor samlede Bankseddelemmission eller en Fri-

givelse af denne Kreditform mulig; derimod bør den preussiske Banks Overgang til en tysk Rigsbank og alle Privatbankers Afskaffelse tilstræbes. — 3) En Udvidelse af Udstedelsen af udækkede Sedler bør undgaas paa Grund af den derved bevirkede skadelige Indflydelse paa Prisernes Højde og Lettelsen af Agiotagen, og man skal tvært imod tilstræbe en Indskrænkning heraf, navnlig paa Grund af den foreslaaede Gjennemførelse af Guldfoden. — 4) Begge disse Formaal kunne enten opnaas ved et direkte Forbud mod en Seddeludstedelse udover et vist Beløb, eller ved en saadan Udstedelses Vanskeliggjørelse derved at den gøres til Gjenstand for en Beskatning.»

Forhandlingerne om denne Sag vare just ikke prægede af nogen meget liberal Aand. Yderliggaaende Centralisation og Privatbankernes fuldstændige Afskaffelse forsvaredes i lange Foredrag af Dr. Meyer og L. Bamberger. Derimod forsvarede Privatbankerne og bekæmpedes Centralisationen bestemt af Meyersfels, Kohnstamm og Professor N. C. Frederiksen.

— Ogsaa paa den «social-politiske» Kongres, der i den første Halvdel af Oktober var samlet i Eisenach, blev Spørgsmaalet om Forsørgelseskasser for Arbejdere behandlet. Der var i den Anledning afgivet fem Betænkninger af Kalle, Zillmer, Behm, Ludwig-Wolf og Hiltrov. Forhandlingerne, der fremviste de samme Modsætninger, som havde gjort sig gjældende i Krefeld, havde navnlig det Resultat, at det besluttedes at opfordre den kathedersocialistiske Komite, «Ausschuss des Vereines für Socialpolitik», til at træde i Forbindelse med den nationalekonomiske Kongres's staaende Deputation i det Øjemed at gjøre de forberedende Skridt til Udarbejdelsen af et Lovforslag, der skal omfatte ikke alene Alderdoms- og Invalideskasser for Arbejdere, men ogsaa Forsørgelseskasser for Enker og Faderløse. Maaske en saadan Samvirken mellem den nationalekonomiske og den kathedersocialistiske Komite kan foranledige en Sammensmeltning af de to Partier; i alt Fald viser det sig stedse tydeligere, at Kathedersocialisterne, hvis Forsøg paa at bevirke en Forsoning mellem Socialismen og

den orthodoxe Nationaløkonomi som bekjendt ikke har ført til det Fjærneste, ikke principielt adskiller sig fra de ældre Nationaløkonomer. — I Forhandlingerne om denne Sag knyttede Interessen sig navnlig til det af Knauer omtalte Forsøg med en Arbejdersparekasse, der kun støttes af Arbejdsgiveren. Knauer giver sine Arbejdere foruden den almindelige Løn et dagligt Tilskud paa 5 Kreuzer og sine Arbejdersker et halvt saa stort Tilskud. Heraf dannes der et Sparekasseseffond, der forvaltes af Arbejdsgiveren, og hvis Rente (4 pCt.) aarlig føjes til Kapitalen. Den opsparede Sum udbetales den Arbejder, der enten frivillig eller paa Grund af tvingende Familieforhold forlader Arbejdsgiveren, hvorimod den, der bliver afskediget af Arbejdsgiveren, taber Retten hertil.

Foruden denne Sag behandlede Spørgsmaalet om, hvorvidt Arbejdskontraktbrud bør være strafbare. I den Anledning var der forfattet sex Betænkninger af Knauer, Dr. E. Roscher, Brandes, Brentano, Hirsch og Schmoller. Meningerne om dette Spørgsmaal — der ogsaa havde været opført paa Krefelder-Kongressens Dagsorden, men som ikke der var naaet til Behandling — vare meget delte, og det var kun en Majoritet paa 3 Stemmer, der udtalte sig for, at Brud paa Arbejdskontrakter foruden sine civilretlige Følger bør være Gjenstand for kriminalretlig Straf.

De to andre paa Dagsordenen opførte Sager naaede Kongressen ikke at behandle. Men i begge Sager var der forinden Kongressens Sammentræden afgivet Betænkninger: i Spørgsmaalet om den progressive Indkomstskat i Stats- og Kommunehusholdning var der afgivet Betænkning af Professor Fr. J. Neumann, og af Plener, Neumann, Max Weigert og Wertheim var der afgivet 4 Betænkninger om Spørgsmaalet om Arbejdernes Deltagelse i Driftsherrevinsten. Ved disse ofte veludarbejdede Betænkninger over brændende Spørgsmaal synes »Foreningen for Socialpolitik« i det Hele at virke mere end ved selve sine Møder, der ikke vinde nogen meget stor Tilslutning.

— Af alle de afholdte Kongresser er Postkongressen ubetinget den betydeligste og den, der vil bære de rigeste

Frugter. Den samledes d. 15 September i Bern og sluttedes i Begyndelsen af Oktober efter at samtlige repræsenterede Staters Repræsentanter — med Undtagelse af Frankrigs — under Forbehold af endelig Ratifikation var komne overens om Afslutning af en Posttraktat, ved hvilken der dannes en «almindelig Postforening» mellem de forskjellige Stater. Saa godt som alle civiliserede Stater vare repræsenterede paa Kongressen, og flere oversøiske Stater have alt tilmeldt, at de ønske at indtræde i Postforeningen. Kun Frankrig holder sig tilbage; men selv dette Lands Modstand maa overvindes; selv for de franske Finansmænd maa Pressionen dog tilsidst blive saa stærk, at de maa opgive deres taabelige Forsøg paa at holde deres Land borte fra det civiliserende Samkvem med andre Lande; selv Frankrig maa tilsidst tvinges til at opgive sin fordærvelige Finanspolitik.

I Betragtning af Sagens store Betydning anføre vi her Traktatens Hovedbestemmelser.

Traktaten bestemmer i sin første Paragraf, at der mellem de forskjellige Stater dannes en almindelig Postforening til indbyrdes Udvexling af Landenes Korrespondance. — Traktatens Bestemmelser gjælde Breve, Brevkort, Bøger og trykte Sager, Vareprøver og Forretningspapirer (§ 2). — § 3 indeholder følgende vigtige Bestemmelser: den fælles Taxt for et enkelt frigjort Brev (15 Grammer) er 25 Centimer (8½ Sk.), dog saaledes at det tillades hvert enkelt Land af Hensyn til sine Møntforhold eller af andre Grunde foreløbig at opkræve en noget højere eller lavere Taxt, dog ikke over 32 eller under 20 Centimer. Porto for ikke-frankerede Breve skal være det Dobbelte af Taxten for frankerede Breve i det Land, til hvilket Brevet sendes. For en Søtransport paa over 300 Sømil kan der til den ordinære Porto føjes et Tillæg, der dog ikke maa overskride Halvdelen af Unionens almindelige Taxt. — Som man ser, indeholder denne Hovedparagraf en Udvikling af de Rowland-Hill'ske Principer, — en Udvikling, der forevrigt ligger meget nær, og som nødvendigvis en Gang maatte komme: det er den ensformige Taxt og det er den lave Taxt. For at gjøre det klart for Læseren, hvad det vil sige, at Traktaten

fastsætter en i hele Postunionen fælles Porto af $8\frac{1}{2}$ Sk. for et enkelt Brev paa 3 Kvint, anføre vi her nogle af de nu gjældende Brevtaxter mellem Danmark og forskellige Lande: Taxten for et Brev paa 3 Kvint er nu til England 10 Sk., til Belgien og Schweiz 13 Sk., til Rusland 14 Sk., til Italien 15 Sk., til Frankrig (for kun to Kvint!) 16 Sk., til Portugal via Tyskland 17 Sk. og via Frankrig (for kun to Kvint) 28 Sk., til Grækenland 21 Sk. osv. Som man ser en skøn Mangfoldighed af Taxter og til Dels meget høje, i alt Fald i Sammenligning med den foreslaaede! — § 4 fastsætter for de forskellige Korsbaandsforsendelser en Porto paa 7 Centimer, der dog foreløbig maa kunne variere mellem 11 og 5 Centimer. 10 Kvint gjælder som Vægt for en enkelt Sendelse; en Forsendelse af Vareprøver maa højst veje $\frac{1}{2}$ Pund, af andre Korsbaandsforsendelser 2 Pund. — Enhver rekommanderet Forsendelse skal i Følge § 5 være frankeret. Betalingen for Rekommandationen maa ikke overskride, hvad der gjælder i det afsendende Lands indre Postordning. Gaar den rekommanderede Forsendelse tabt, gives der en Erstatning paa 50 Franks. — Frigjøringen sker ved det afsendende Lands Frimærker (§ 6). — Kun den selve Posttjenesten vedrørende officielle Korrespondance er portofri (§ 8). — § 9 gennemfører det meget vigtige, baade theoretisk og praktisk rigtige Princip, at ethvert Land ubeskaaret beholder, hvad det har opkrævet i Henhold til de foregaaende Paragrafer, saa at Afregning mellem de forskellige Postadministrationer for saa vidt falder bort. Hverken Breve ellers Korsbaandsforsendelser maa i det afsendende eller modtagende Land rammes af nogen Afgift, der ikke er nævnt i de tidligere Paragrafer. — § 10 afgjør det meget omhandlede Transitspørgsmaal. Da Kongressen sammenkaldtes, var det Indbydernes Ønske ganske at afskaffe al Transitafgift. Herpaa maatte man imidlertid renoncere; thi ikke alene vilde Transitafgiftens fuldstændige Afskaffelse have gjort det aldeles uomtvisteligt, at Frankrig i saa Fald ikke vilde have det Mindste at gjøre med Reformen, men det var endog sandsynligt, at Belgien, der har en meget betydelig Transit, da vilde have vægret sig ved at indtræde i Postforeningen. Man valgte derfor

en Mellemvej: man reducerede Transitaafgiften, men opgav foreløbig at tænke paa dens fuldstændige Ophævelse. Den nævnte Paragraf hævder først Transitsfrihed paa hele Unionens Territorium og erklærer at Forsendelserne skulle gaa ad den korteste Vej, hvorover Postvæsenet raader. Derefter fastsættes det, at det afsendende Postvæsen skal betale de Lande, hvorover Transiten gaar, en Godtgjørelse af 2 Fr. pr. Kilogr. for Breve, og 25 Cent. pr. Kilogr. for Korsbaandsforsendelser, hvilken Afgift fordobles, naar der er Tale om en Transit paa over 750 Kilometer igjennem det samme Land. En Søtransit paa over 300 Sømil gives der Godtgjørelse for, men dog i ethvert Tilfælde ikke mere end 6 Fr. 50 Cent. pr. Kilogr. af Brevene og 50 Cent. pr. Kilogr. af andre Forsendelser. I intet Tilfælde bør der betales mere end nu. — De Indrømmelser, der, navnlig ved denne Paragraf, ere blevne gjorte Frankrig, ville forhaabentlig bære Frugter, og vil Frankrig ikke opgive sin tilbagetrukne Stilling, vil Følgen vel kun blive den, at Transiten mere og mere vil forlade dette Land. — § 11 siger, at Forholdet mellem Postunionens Stater og andre Stater ordnes ved særlige Konventioner, og det bestemmes, i Overensstemmelse med § 9, at det afsendende Postvæsen beholder Unionsporto'en for de frankerede Breve, det afsender til andre Lande, ubeskaaren, hvorimod det modtagende Postvæsen ubeskaaret beholder Unionstaxten for de ikke-frankerede Breve, det modtager fra fremmede Lande. — § 14 udtaler, at nærværende Traktat ikke vedrører de enkelte Landes indenlandske Postvæsen, og at den ikke hindrer dem i at opretholde og indgaa snævrere Postforeninger i den Hensigt at give Postvæsenet en forbedret Udvikling. — § 15 omtaler Oprettelsen af «et internationalt Bureau for den almindelige Postunion». Det skal være dette Bureaus Opgave at give de forskjellige Oplysninger, der vedrøre det internationale Postvæsen, at udtale sin Mening om de Tvistepunkter, der maatte rejse sig, at lette det internationale Regnskab, navnlig i de Forhold, der omtales i § 10, og, i Almindelighed, at paatage sig Undersøgelser og Arbejder, der i Postforeningens Interesse maatte tilfalde det. Omkostningerne ved dette Bureau (der

antages at ville beløbe omtr. 75,000 Fr. om Aaret) skulle bæres af alle de forskjellige Staters Postadministrationer. — Til Sæde for dette Bureau har man valgt Bern, hvor det internationale Telegrafbureau alt befandt sig. — Opstaar der Uenighed mellem to eller flere af Foreningens Stater om Fortolkningen af Traktaten, skal Sagen afgjøres ved Voldgiftskjendelse af andre af Foreningens Medlemmer, der ikke ere interesserede i Sagen (§ 16). — § 17 fastsætter Betingelserne for Oplagelsen af nye oversøiske Stater i Foreningen. — § 18 bestemmer, at der i det Mindste hvert tredje Aar skal afholdes en Kongres af Befuldmægtigede fra Foreningens forskjellige Stater i det Øjemed at fuldkommengjøre og forbedre Foreningens System. Den næste Kongres skal senest holdes i Paris 1877. — Traktaten træder i Kraft d. 1 Juli 1875. Den er sluttet for tre Aar fra denne Dato at regne. Naar denne Tidsfrist er overskreden, betragtes den som forlænget paa ubestemt Tid. Dog har hvert Medlem af Foreningen Ret til at træde ud med et Aars Varsel (§ 19). — Endelig fastsætter § 20, at Ratifikationerne skulle udvexles i Bern senest tre Maaneder før Traktatens Ikrafttræden.

Vi skulle til Slutning kun gjøre den statistiske Bemærkning, at «den almindelige Postforening» raader over et Territorium paa 650,000 Kvadratmil med en Befolkning paa 320 Millioner. Af de 3300 Millioner Breve, der aarlig forsendes med Posten paa hele Jorden, ville omtr. 3100 Millioner falde paa Postforeningen og deraf 450 Mill. paa den internationale Transport. Men til disse Brevforsendelser (Breve, trykte Sager, Vareprøver) maa føjes 1500 Millioner Aviser og Tidsskrifter, der aarlig forsendes med Posten. Tages det nu tilmed i Betragtning, at enhver international Forsendelse skal passere Postvæsenets Hænder fem, sex eller flere Gange, at den ofte skal vejes og tælles adskillige Gange, — saa vil det være klart, hvad en Lettelse og Simplifikation af det internationale Postvæsen har at sige.

A. P.
